

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

Caput VII. Virtutes ejus, ac miracula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

gravissimaque damna. Ibi unus reliquis impudencior: Numquam tutum, ait, fidem dare mulierculæ: statimque cum risu exsibilato Virginis consilio, rapta arma, et pede citato itum in hostem. Jam flumen Arnun transiverant (Christiana interim sociæ suæ commonstrat horridum visu serpentem, qui ex altera fluvii ripa se Crucis-Castellanis objecerat) et vim faciebant in prædium dudum ante ad prædam destinatum. Fucecchini, cognito hostium insultu, non segnes et illi arma expediunt, ferunturque in adversarios tam inmaniter, ut non quæsito vado, quod nullum dabat fluminis æstus, neque metum facientibus Crucis-Castellanis, qui ripam omnem præsidio tenebant, sine ullo detrimento tranaverint, hostem ceciderint, admodum multis in vincula abreptis. Inter alios inultus ille blatero, qui non dandam esse fidem mulierculæ, stolidè clamaverat, cum filio suo cæsus occubuit, linguis per cervicem a radice evulsis. Miraculi id loco apud omnes habitum, et creditum penas contemptæ Virginis sumpsisse Numen de membro illo quod peccaverat.

Futura Umbronicus prædixit.

36 Oraculum sibi suisque magis propitium ab eadem Umbronicus quidam audivit. Turbabat illustres duas familias internecinum odium, quod extingui posse nulla spes erat. Alterius pater erat hic, quem dixi, Umbronicus: qui osus tam longum periculosumque dissidium, rogat Christianam, ut discordiæ hujus radicem funditus orando evellat. Illa crebro importuneque interpellata, benignis tandem verbis jubet securum parentem in utramque aurem dormire; familias quidem totas provolaturas in certamina cruenta multa, nullum tamen fatale, adeoque neminem periturum; arma prius in ipsis pugnantium manibus disruptam iri. Quæ omnia examussim evenere. Nam ruentibus in prælium utrisque, hic vidit dissilire in manu sua ferrum quod stringebat, ille gulam sibi transadigi, vulnus iste grave infligi, sed extra vitæ discrimen omnes, conformiter sanctæ Virginis præventio.

Franciscanis ad Tartaros proficiscentibus perditas litteras restituit.

37 Eodem spectat, quod addo. Quidam de familia Seraphica graves Patres ad Tartaros (homines pæne tartareos) destinati Apostoli, in via B. Christianam salutarunt. Longos illic logos de longissimo itinere, de amplissima officii Evangelici dignitate atque auctoritate multa verba serebant: privilegia etiam ad id muneris rite obeundum non vulgaria ostendere gestiebant. Quæsitâ in manica, in sacculo, in pera: frustra; in via, nescio ubi, exciderant. Ibi omnes subito gravis mœror incessere, et tantum non delinquenti animo. At vero Christiana: Bono animo este, inquit, o boni, salva sunt vobis vestra privilegia. Et remotis arbitris in preces statim incubuit, quas totam noctem perpetuavit; donec indice celo videret ea jacere sub junipero, quæ dimissus mane famulus reperit integra incorruptaque ab imbre, qui per eam noctem densus ceciderat. Inter restituendum vero, in Patrem, nomine Jacobum, qui ad iter et Evangelii messem paratissimis pedibus prurire videbatur, intuita, pronuntiavit non perseveraturum. Quod ille cum stupore tum quidem audivit; sed majori postea cum stupore viderunt omnes vatem falsam non fuisse.

Eorum unum ferventissimum pressigit non perseveraturum.

Nati pueri malam vitam, et mortem infamem prævidet.

38 Imo multa prævidit prædixitque vix nata fieri. Ex illis est, quod sequitur. Inviserat ad mulierem puerperam, et obtutu in vagientem infantulum defixo, dixit lacrymans pietatis lacrymas: O infelix pusio, quantum me tui miseret! Et ad circumstantes: Iste vitam ducet flagitiis infamem, finiet vero infamissime: quia spreto Numine, legibusque calcatis, totum se nefariis sceleribus cooperiet, tandem pro sepulcro cruceam habiturus. Folium Sibyllæ recitasse visa est. In firmata enim ætate, abominandorum criminum reo et damnato gulam carnifex fregit.

Prædicit Thomasinum adolescentem, qui religionis ergo secutus turmam quandam peregrinorum, S. Franciscum Assisii solemni cum ceremonia

salutaverat, a recta via fortuito desciscere, et vagum errare. Monetigitur Joannem, sibi a conscientie arcanis venerabilem Patrem, ut ad monasterium cum rubore verecunde declinantem benevole excipiat; eundem Thomasinum vice Sacerdotis aliquando in cœnobio perfuncturum. Venit; et quod præsigivit, evenit. Sed quis stylo complectatur omnia, quæ illa prædixit? Potius est, manum mentemque ad virtutes ejus convertere, et quasdam ex eis singulares breviter persequi, unde nobis quisque vivendi exemplum optimum sumamus.

CAPUT VII.

Virtutes ejus, ac miracula.

Magnam Virginem principe studio semper coluit: cujus amorem semper virginibus suis serio mandare voluit, commendare etiam impense nobis, qui castitatis donum petimus, aut speramus præmium. Argumentum ejus illastre fuit, quod hic dabo. Deiparæ in celos Assumptæ festam diem ornaturæ monachæ, magnam præcedentis noctis partem laborando consumpserant. Jam oppido defatigatas tam profundus sopor alligaverat, ut non in aurem tantum, sed utrumque simul oculum dormire viderentur. Spisiori nocte discussa, plenum diem facturo Soli rubens aurora aliquamdiu præcurrere cœperat, priusquam somnum virgines excussissent. Pudore ergo non minus propter magnum undique advenarum concursum, quam dolore afflictæ propter festi reverentiam, quid agant omnino nesciunt. Christiana licet cum morbo difficili (qui letalis ei fuit) conflictaretur, protinus accurrit, easque ab omni animi molestia liberat esse jubens: Date inquit, filiolæ meæ, solemne æris campani signum, et matutinas preces celebri, tantaque festivitate digno cantu peragite: neque enim se ququam motabit aurora, atque uti nunc semel exorta est, donec vos officio finito quieveritis. Dictum bona fide a Christiana: factum eadem a virginibus. Scin' quomodo? Josue olim, (orbis miratus est) Solem ad occubitum propterantem edicto suo stitit: Virgo hæc nostra (orbis quoque noster stupeat) surgere ultra auroram vetuit, donec ei, quæ Lunam sub pedibus habet, debitum obsequium sorores persolvissent.

Solem orientem sistit.

41 Singulare in ea fuit orandi studium, in quo cum die noctem non semel conjunxit. Tam intenta frequenter precibus, ut dies totos eosque plures non meminere aut certe neglexerit cibum potumve capere. Rogata a sanctimonialibus, quæ valetudini ejus nimium quantum timebant, ut pro sustentando corporeculo pauxillum gustaret; frustillum panis cibarii sumere pro more habuit, antequam se in preces effunderet, ut pietati sororum daret aliquid, et ne gloriolæ vanæ fumo afflaretur: a quo nisi cavendum sibi maxime credidisset, non se ullum unquam cibum sumpturam sæpe asseruit. Non poterant enim illi, quæ de spiritu gustaverat, ea quæ carnis sunt, sapere.

Diebus noctes orando conjungit.

42 Porro dixisses pectus Virginis Ætneam aliquam fornacem esse, quæ flammam evomeret, et orationis ignibus ambureret omnes, qui eam propius accessissent. Nemo enim vel perfunctorio tantum alloquio eam salutavit, quin statim quotidianum ab ea orandi exercitium acciperet, et ad id servandum flexanima ejus dictione, quasi dictatorio imperio cogetur.

Orare alios docet.

43 Profusissima fuit in egenos: quibus, quod habebat presentarium, dispertiebat sine discrimine. Pannuceo cuidam mendicabulo pro foribus monasterii, stipem miseriæ suæ levamen flagitanti, tunicam, quam induta erat, cum aureo nummo, quem solum habebat, donavit.

Misericordia ejus in pauperes.

44 Crucis-Castellum, et vicina circum loca fames acriter infestabat. Communi malo commune remedium querendum erat: Christiana invenit. In medio enim cœnobii sui arvo, multa faba consito, altam

Fame laborantibus civibus mirabiliter succurrit.

crucem

AUCTORE
CORN. CURTIO.

crucem plantavit, quæ invitaret omnes ad communem usumfructum. Novo quoque portento Deus adfuit. Accurrebant omnes turmatim, et pro stomachi inanitate rapiebant quantum volebant: neque tamen farbarum messis visa decrescere; ut omnibus a mortali fame unus iste agellus salutem daret.

43 Nec in pauperes solum pia, sed in omnes passim mortales singulari amore ferebatur: ut si qua cuiquam posset, libentissime commodaret. Sacrum iter ad Montem-Toparium aliquando instituerat cum Alexandro pio et copioso adolescente, et altero quodam, civibus Castello-Francis. Enimvero, dum inter ambulandum de rebus diviniorebus et amore celestium disserit Christiana, ecce Martis-Castellani, qui adversus Castello-Francis jus represaliorum (ut vocant) obtinuerant, obviam facti, in Alexandrum comitemque ejus insiliunt, prehensosque ambos trahunt in captivitatem. Consectatur fugientes Virgo nostra, orans, obtestans per sacrosancta Jesu Christi viscera; ut liberos eos recipiat, queiscum viam ceptam finiat. Surdo asello fabula caneatur. Ediculum ergo proximam ingreditur, et brevi sed ardenti precum jaculo cælum ferit, penetratque. Iterumque gradum accelerat, vociferatur voce vocalissima, et ut expeditum pedem reflectat, Alexandrum monet. Audiit ille, vertitque se, et revertit ad Christianam, et Montem-Toparium. Porro, ut vi occultiori factum id scias, exultabundi prædones Martis-Castellum attingerant prius, quam Alexandrum abesse cognoscerent. Illic ore indignabundo suam quisque indiligentiam accusantes, quando opulentum amiserant, alterum quoque paupertinum non illubentes dimiserunt.

Captivum
adolescentem
miraculose li-
berat.

Vulnus su-
bito curat.

46 Non minus commodam opem ab eadem Sabbatinus quidam, architecton Pisanus accepit. Is ædificando monasterio sedulam applicans manum, pedem offendit graviter in clavo, cujus periculosam cuspidem improvise calcaverat. Sed non tam ei vulnus doluit, quam quod Pisas frustra cogitaret; quo illi ex negotio proficiscendum erat. Condolere Virgo, et prece ad Deum concepta, obligare plagam ejus levi fasciola, atque ut postridie Pisas ambulet intrepide, animum addere. Simul ad urbem pervenit, sollicitus de plaga inquiri. Sed illius etiam vestigium fascia, an manus Virginis? neutra tamen sine numine, quasi deterserat.

Mulierem infe-
cundæ pro-
lem impetrat.

47 Crebra hæc et stupenda erga multos beneficia, quæ tota Etruria rumore magno differebantur, accenderunt etiam civem Lucensem, Francuccium, ut et ipse aliquid Christianam rogaret, certus impetrasere. Erat viro improles uxor, sed liberorum cupientissimus animus. Venit ergo Crucis-Castellum, et conjugis vitium, suum desiderium Virgini explicat, supplicatque ut voto suo potiatur. Se nihil dubitaturum de eventu, si illa tantummodo annueret, quæ cælum hactenus semper habuisset exorabile. Illiusmodi precibus Virginem dies aliquot fatigaverat, cum ad Lucense iter expeditus, spes iterum suas ei commendat. Tum Virgo (sciebat Deum non surdas aures roganti præbuisse) ad Francuccium: An satis, ait, factum tibi erit, si filiam tibi tua uxor genuerit, quam huic postea monasterio offeras? Ille vero: Multo potius, inquit, hoc, quam aliud quidvis ambio. Audivit te Deus, reddidit Christiana: in ejus nomine revertere, et voluntati ejus conformiter vivere memento. Paulo post Francucci uxor portavit uterum, ipse deinde filiam (Jacobam dixere) ad Christianam: quæ, ubi per ætatem licuit, monachæ habitum induta tam religiose vixit, ut non tam precibus impetrata, quam electa et a Deo in custodiam singularem accepta videretur.

Exhausta
vasa vino mi-
raculose im-
plet.

48 Suis quoque deesse non poterat, quæ tam prona erat ad extraneos. Bono gloriôsæ famæ odore excitatæ concurrebant undequaque virgines, et monastico instituto initiandas se Christianæ dederant tam multæ, ut earum numerus jam grandior esset, quam ut commode ali omnes possent. Deficiebat ergo quodam

die in vasis vinum, ut nihil reliqui esset, quod postridie sororibus ministraretur. Sollicita Virgo tenellarum agnarum, quibus pasqua defore prævidebat, nisi provideret supremus Pastor; nuncupatis precibus eum rogat, ut suarum in necessitatis articulo ne oblivisceretur. Uno verbo id insinuasse plus satis erat. En ille adest illico, et ubere vindemia implet penum. Quod mirandum ne per vulgi ora iret, severis silentii legibus sanctimonialia omnes obligaverat. Erupit tamen. Quidam enim, cum ad replendum vas, quod inane momento temporis ante fuisse non ignoraverat, amphoram admovisset, vidit magna vi ebullire, et in terram vinum abundanter diffluere. Attonitus ergo primo obtutu ad nunquam eatenus visum prodigium, proripit se foras, et quod viderat, statim toto oppido divulgat.

CAPUT VIII.

Obitum suum aliæque prædicit: moritur: sepelitur.

Illice studiis occupatam, non imparatam tamen sponsam habere diligentem per omnia magnarum virtutum vestigia subsequam, nisi passionis quoque suæ torculari eam subijceret, et expressis sordium omnium minutis etiam pulvisculis, ceu dignum holocaustoma amoris sui igni consummaret. Paralyti ergo illam tres omnino annos lecto affixit, afflixitque tam valide, ut latere dextero penitus funerato, quotidie cetero corpore millies mori videretur. Nihil tamen minus læta exporrectaque fronte, et ore ridenti, laudabat eam inter tormenta, quem pro se mortis amaritudinem gustavisse non illibenter, dicebat. Docebat suas ipsas sorores condolentes forti animo esse ad sufferendum pro dulci Jesu, quæcumque tempestas ingruerit. Certe nulla pœna tam gravis illi unquam incubuit, quæ mentem ejus, quam in cælum deflexerat, turbare posset, aut flectere ad humanæ infirmitatis deliquium. Sed quo major erat dolorum procella, tanto altius firmiusque fundabat suæ in Deum fiduciæ anchoram: adeoque, tum primo veram animi malaciam experiri, dilectoquo suo tranquillius ininiti meditando orandoque videbatur. Non est tamen passa Antistita, eam transire ultra ad oratorium, ubi sacris operanti Presbytero assistere, et præsentem in hostia sacra Deum adorare solebat. Notaverat enim viribus eam omnino destitui. Edictionem ergo illi imperiosam habet, et jubet quiescere: Deum, scilicet omni-tuentem esse; et cordis intima, ipsamque mentem penetrare. Non ausa contra hiscere, tanto libentius auscultavit Antistite, quanto se graviorem sororibus molestiam addidisse sciebat, quarum humeris ad sacellum ferebatur. Verum enim non caruit præmio suo tam prompta obedientia.

Paralyti la-
borat annis
tribus.

50 Nam, quem videre sub panis velo latentem non licebat, cernebat extra omnem nubem conspicuum, quoties Sacerdos faciebat. Id conscientia suæ præfecto Patri Joanni indicavit quidem, sed sub eodem, quo peccata solebat, sigillo: a quo non prius liberum pronuntiabat, quam ipsa in vivis esse desisset.

Videt Chri-
stum.

51 Pulsante fores ejus, et vocante ad coronam immarcescibilem ultimasque nuptias Sponso dulcissimo, cepit propinquam æterni gaudii felicitatem quasi concipere, emissis toto corpore radiis, qui adstantium oculos fulgore suo præstinguebant. Itaque summam vitæ suæ horam prædixit; ut et pleraque multa de patriæ tumultibus, monasterii raris eventibus, aliisque: quæ non incassum dicta fuisse, post-nata tempora deprehenderunt. Vocatus coetus sanctimonialium cum Antistita universus. Ab hac primum, deinde reliquis singulatim, Christiana, veniam, si qua deliquisset, submisso animo flagitare, omnium amplexus ambire; monere deinde omnes simul piis lacrymis, vota quæ Deo nuncupaverant, libenter reddere; vir-
tutum

Horam obitus
sui prædicit:
multaque
alia post se-
cutura.